

[Lange.]

Medhjælpere, som der slet ikke vil være Anvendelse for i den øvrige Tid, og det vil ganske naturligt føre til en Forøgelse af Omkostningerne.

Hvad Bestemmelserne i Lovforslagets § 3 angaar, ved jeg meget vel, at det er de samme Bestemmelser, som findes i den gældende Lov. Men jeg har ogsaa blot peget paa, at jo flere Indskrænkninger man gør, jo kortere Tid Forretningerne maa være aabne i al Almindelighed, des flere Undtagelsesbestemmelser kræves der, fordi man alligevel maa tage Hensyn til Publikum. Hvis man for alle Forretninger kræver en kortere Tid, bliver der visse specielle Forretninger, som maa undtages, Uligheden bliver større, og Færnen for, at der sker Ting, der virker uretfærdigt overfor de Forretninger, som skal lukke tidligere, og som overholder Bestemmelserne, bliver større.

Jeg skal til sidst gøre en enkelt Bemærkning til den ærede Ordfører for Socialdemokratiet i Anledning af hans Udtalelse om Fru Camilla Nielsens Valg til Medlem af Udvalget som Forbrugerrepræsentant. Jeg har ikke kri iseret, at Fru Camilla Nielsen var Forbrugerrepræsentant; jeg har sagt, at vi alle var Forbrugere, men at vi ved Siden af at være Forbrugere i Almindelighed ogsaa havde en anden Interesse, en Interesse, som maaske var mere afgørende. Og selv om Fru Camilla Nielsen ikke er Fagforeningsleder, maa jeg have Lov til at gaa ud fra, at hun er fagforeningsinteresseret. Hvis mine Oplysninger er rigtige, er hun socialdemokratisk Medlem af Kommunalbestyrelsen paa Frederiksberg, og det gaar jeg ud fra betyder, at hendes Forbindelse med Fagforeningerne, hendes Interesse for 8 Timers Dagen, maa være ret stærk, og at hun derfor heller ikke, naar hun møder som Forbrugernes eneste Repræsentant, vil være i Stand til at se bort fra, at et af de vigtigste Program-punkter, hun har, er en kort Arbejdsdag, hvilket let kan have paavirket hendes Stilling, naar hun i det Udvalg, hvor hun har været Forbrugernes eneste Repræsentant, skulde tage Standpunkt til, hvor lang Tid Butikkerne bør være aabne.

Handelsministeren (Hauge): Venstres højtærede Ordfører (Villemoes) vilde ikke give mig Ret i den Betragtning, at det var umuligt for Handelsmedhjælperne igennem Organisationerne at naa til en tilfredsstillende Ordning med Hensyn til Arbejdstiden, Lukningen af Butikkerne. Jeg vil dog i denne

Forbindelse gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at dersom man havde fri Lukketid, vilde Handelsmedhjælperne være aldeles ude af Stand til selv gennem en nok saa stærk Organisation at varetage deres Interesser. Man maa jo nemlig erindre, at der findes en hel Række af Forretninger, som ingen Medhjælper har, og de vilde være i Stand til at øve en saa afgørende Indflydelse paa de andre Virksomheder, som har Medhjælper, at det blev umuligt for Medhjælperne overhovedet at faa gennemført og overholdt en Indskrænkning af Arbejdstiden. Deres Arbejdstid vilde i det væsentlige være dikteret af den Lukketid, som blev bestemt af de mindre Forretninger uden Medhjælper. Jeg tror imidlertid, at det ærede Medlem er enig med mig i, at vi skal have en Lukkelov, og at vi ikke skal ud i det frie dette Spørgsmaal vedrørende.

Endelig skal jeg gøre en Bemærkning til den ærede Ordfører for det konservative Parti, idet jeg for anden Gang skal erklære, at jeg ikke kan anerkende Rigtigheden af det, han fremførte overfor mine Betragtninger med Hensyn til Handelsmedhjælpernes økonomiske og hele sociale Stilling. Det ærede Medlem sagde, at de ikke kunde faa en bedre Stilling end den, de har, fordi Forretningerne ikke kunde bære større Udgifter, og et Krav om bedre Forhold for Medhjælperne var ogsaa, sagde det ærede Medlem, uforeneligt med, at man skulde have lavere Varepriser. Det er nu et stort Spørgsmaal at komme ind paa, og jeg skal ikke gøre videre Bemærkninger derom. Jeg vil kun gøre opmærksom paa, at der er to Ting, som her spiller en afgørende Rolle. Der er Spørgsmaalet om, hvorvidt der er for faa eller for mange Butikker, og Spørgsmaalet om, hvor megen Fortjeneste Indehaverne vil have af at være Indehavere af Forretningerne, hvor meget de vil afse til deres Medhjælper. Dernæst sagde det ærede Medlem, at det var heller ikke nødvendigt, for Medhjælperne havde en Gennemgangsstilling — han ansaa det for at være noget særdeles heldigt og godt, at Medhjælperne efterhaanden blev selvstændige. Det kan være meget rigtigt, men for det første kan de ikke blive selvstændige alle sammen, det er absolut umuligt, og for det andet er det en almindelig kendt Sag, at vi har alt for mange Butikker, at Købmandsstanden efterhaanden er blevet alt for stor. En medvirkende Aarsag dertil er imidlertid, at Medhjælperne ikke kan føle sig trygge i deres Stilling som Medhjælper i Forretningerne, og hvad enten de har Forudsætninger eller ikke, i hvert Fald hvad enten de har mindre